

SZAKDOLGOZAT

Béresné Vörös Dóra

Mezőgazdasági Mérnök BSc

Kaposvár

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Mezőgazdasági Mérnök BSc

**A Topigs sertés szaporasági és felnevelési teljesítmény
mutatóinak értékelése**

Belső konzulens: Nagyné Dr. Kiszlinger
Henrietta
egyetemi adjunktus

Készítette: **Béresné Vörös Dóra**
VRJIN9
levelező munkarend

Intézet/Tanszék: Állattenyésztési
Tudományok Intézete /
Precíziós
Állattenyésztési és
Állattenyésztési
Biotechnikai Tanszék

Kaposvár

2024

A sertéságazatban az elmúlt években tapasztalt nehézségek miatt a gazdaságok fennmaradását és jövedelmezőségét csak egy stabilan termelő, nagyszámú létszámú, egészséges hízóalapanyagot biztosító kocaállománnyal lehet fenntartani. A tenyészkocák által elért eredményességet, vagyis azt, hogy milyen számú és vitalitású almot produkálnak számos tényező, úgymint tartástechnológia, állategészségügy, környezeti tényezők, valamint nagymértékben a takarmányozás is befolyásolja. A takarmányozás az állattartás meghatározó költségét teszi ki, ezért fontos a tenyészkocák legjobb eredményt produkáló teljesítményéhez a megfelelő táplálóanyag biztosítás, mind a vemhesség, mind a laktáció során. A kocák energiaellátottságát, valamint a zsírban raktározott energiakészletének állapotát kondíciójának folyamatos nyomon követésével lehet figyelemmel kísérni. Erre a vizuális kondíció becslésnél alkalmasabb módszer az ultrahangos hátszalonna vastagság mérés módszere, melyre a koca testfelületén leggyakrabban az úgy nevezett P2 pontot alkalmazzák. A szakirodalmat áttekintve számos összefüggést találtam a süldő tenyésztésbe vételekor, a termékenyítéskor, a fialás előtti időszakban, valamint a malacok elválasztásának időszakában mért hátszalonnavastagságok és a koca reprodukciós és malacnevelési teljesítménye között. Rengeteg tanulmány készült azzal kapcsolatban, hogy a fajtánként ugyan kismértékben eltérő, de mégis optimálisnak mondható hátszalonna vastagság pozitív hatással van a született almok méretére, a malacok születési súlyára, a fialás lefolyásának megfelelő ütemére, így ezáltal a holtan született malacok alacsony százalékos arányára. Vizsgálatok igazolták, hogy amennyiben a koca megfelelő kondícióban kezdi el a laktációs időszakot, kielégítő tejtermelésre számíthatunk a malacok felneveléséhez.

Dolgozatom céljaként ezeket a szakirodalomban talált hátszalonnavastagság és reprodukciós teljesítmény közti összefüggések vizsgálatát tűztem ki célul egy általam figyelemmel kísért kocacsoporton. Megfigyelésem során 71 darab koca fialási, választási, takarmányfogyasztási és a különböző időpontokban mért hátszalonnavastagság adatait rögzítettem. A fialáskor és választáskor rögzített alomméret és alomsúly alapján tudtam malacra vetített átlagsúlyt, laktáció alatti súlygyarapodást számolni, melyet aztán összevettem az adott paramétert befolyásoló hátszalonnavastagsággal. A kocacsoportot paritás alapján is felosztottam, hogy megvizsgáljam a koca korának hatását a különböző szaporasági tulajdonságokra. Az elkészített összevetésekkel azonban nem sikerült bizonyítani a hátszalonnavastagság és a reprodukciós, valamint malacnevelő képesség szoros összefüggéseit, mivel az adatok nagy szórást mutattak egy-egy hátszalonnavastagsági értéknél. Azonban összefüggést találtam a kocák laktáció alatti takarmányfogyasztása és a laktáció alatti súlyvesztésük között.

Mindenképpen arra a következtetésre jutottam, hogy a hátszalonnvastagságot egy optimális értéken kell tartani, hiszen mindenképp ez a koca hosszú hasznos élettartamának kulcsa is egyben.